

סדר

תוספתא יומית

בהגהה חדשה לפי גסחאות מדיקות ובנקוד מלא

בפי תקנת והדרכת

מרן מוהרא"ש שליט"א

הלמוד לשבוע פרשת וישב (טו – כא פסלו) תשע"ה

מסכת גיטין (ד-ז) קדושין (א-ג)

יצא לאור ערב שבת קדש לסדר וישלח תשע"ה

על ידי תלמידי מתיבתא 'היכל הקדש' חסידי פרסלב

עיר הקדש ירושלים תובב"א

הַזְדַּמְנוֹת נִפְלְאוּ!

”הַמִּשְׁתַּתֵּף בְּהַדְפָּסַת ”אֲשֶׁר
בַּנְחַל”, (אף כַּמָּה אַנְשִׁים בְּנִחַד), יִזְכֶּה
לְיִשׁוּעָה בְּכֹל עֵינָיו שֶׁיִּצְטָרֵךְ...”

(כ"ק מרן מוהרא"ש שליט"א)

לְנִטְיִילַת חֵלֶק בְּהַדְפָּסַת הַכָּרְכִים
הַקְדוּשִׁים שֶׁל 'אֲשֶׁר בַּנְחַל':

052-7622316

יום ראשון, טו בכסליו

למדת פבר דף היומי? בבלי: יבמות טז; ירושלמי: תרומות יב

מסכת גטין פ"ק רביעי

א. האשה שאמרה: 'התקבל לי גיטי', ואשתך אמרה: 'התקבל לי גיטי', 'הילך', 'הולך לה', 'התקבל לה וזכי לה', אם רצה לחזור – לא יחזור. 'הבא לי גיטי', ואשתך אמרה 'הבא לי גיטי', 'הילך', 'הולך לה ותן לה', 'התקבל לה וזכי לה', אם רצה לחזור – יחזור; דברי רבי. רבי שמעון בן גמליאל אומר: הולך לה ותן לה, אם רצה לחזור – יחזור. 'התקבל לה וזכי לה', אם רצה לחזור – לא יחזור. רבי אומר: בכלם לא יחזור, עד שיאמר: 'אי אפשי שתקבל אלא הולך ותן לה'.

ב. 'הבא לי גיטי', ואשתך אמרה 'התקבל לי גיטי'. 'התקבל לה גטה' ואשתך אמרה 'התקבל לי גיטי' – 'הולך לה ותן לה', 'התקבל לה וזכי לה', אם רצה לחזור – יחזור. 'שא לי גיטי', 'טול

לי גיטי, 'יהא גיטי לי בידך', האומרת: 'תתקבל לי, 'הולך גט
אשתך', גט בתך, גט אחותך, והלך ונתנו לה – כשר. אמרו
לו: 'נכתוב גט לאשתך?' 'הולך גט אשתך', גט בתך, גט
אחותך, והלך ונתנו לה – פסול, אפלו הן הראשונים הן
האחרונים. או אחד מן הראשונים ואחד מן האחרונים. אפלו
שני אחים ואחד מצטרף עמהן.

ג. קמנה שידעת לשמור את גטה – הרי זו מתגרשת, אבל
אין עושה שליח עד שתביא שתי שערות. איזו היא קמנה?
שידעת לשמור את גטה, כל שמשמרת גטה ודבר אחר,
ומחזרת לאחר שעה.

ד. האשה שאמרה: 'התקבל לי גיטי במקום פלוני, וקבל לה
במקום אחר – פסול. ורבי אליעזר מכשיר. הבא לי גיטי
מקום פלוני, והביאו לה במקום אחר – כשר, בכלם אין
מגרשת, עד שיאמר: 'אי אפשי שתקבלנו לה אלא במקום
פלוני'. האומר: 'תרכו¹ את אשתי' – כותבין ונותנין לה. 'הרי

¹ הינה גרשו

זה גמוד', ואמרה: 'תנוהו לפלוגי' – אין מוגרשת. 'שיקבלנו לי' – הרי זו מוגרשת.

ה. האומר לשנים: 'תנו גט לאשתי', או לשלשה: 'כתבו גט ותנו לאשתי' – הרי זה יכתבו ויתנו לה. ואם אינם יודעים – ילמדו. מכירין את האיש ואין מכירין את האשה – פותבין ונותנין. מכירין את האשה ואין מכירין את האיש – פותבין ואין נותנין. אומר: 'כתבו', ולא אומר 'תנו', אף על פי שמכירין את שניהם – פותבין ואין נותנין. הנה צורח וצווח מראש החר: 'פל השומע קולי יכתב גט לאשתי' – הרי אלו יכתבו ויתנו.

ו. בריא שאומר: 'כתבו גט לאשתי', ועלה לראש הגג ונפל – פותבין ונותנין לה, כל זמן שיש בו נשמה. רבן שמעון בן גמליאל אומר: אם מעצמו נפל – הרי זה גט. אם לאחר זמן נפל – פותבין ואין נותנין, שאני אומר: 'שפא הרוח דחפתו'.

ז. אומר לשנים: 'תנו גט לאשתי על מנת שתמתין לי שתי שנים', וחזר ואמר לשנים: 'תנו גט לאשתי על מנת שתתן לי

מאתים זון, לא בפלו דבריו האחרונים את הראשונים, אלא הרשות בידה. רצתה תמתין, רצתה תתן, אומר לשנים: 'תנו גם לאשתי על מנת שתמתין לי שתי שנים, וחזר ואמר לשנים: 'תנו גם לאשתי על מנת שתמתין לי שלש שנים', בפלו דבריו האחרונים את הראשונים, ואין אחד מן הראשונים ואחד מן האחרונים מצטרפין לתת לה את גטה.

ח. 'הרי זה גטוד' על מנת שתבעל לפלוני – הרי זה גט, ואינו חושש שמוא תלך ותבעל. 'על מנת שתבעל ותנשא לאבא ולאחי' – הרי זו לא תנשא, ולא תצא. 'על מנת שתבעלי לפלוני, אם נבעלה – הרי זה גט, ואם לאו אינו גט.

ט. 'הרי זה גטוד על מנת שתאכלי בשר חזיר, ואם הייתה זרה: 'על מנת שתאכלי תרומה, ואם הייתה גזירה: 'על מנת שתשתי יין, אם אכלה ושתתה – הרי זה גט. ואם לאו – אינו גט.

י. האומר לאשתו: 'הולך גטך שעה אחת לפני מיתתי, וכן האומר לשפחתו: 'הולך גט שחרורך שעה אחת לפני מיתתי' – הרי אלו לא יאכלו בתרומה, שפא ימות לאחר שעה.

יא. האומר לעשרה: 'כתבו גט ותנו לאשתי, אחד פותב במעמד בלן. 'הוליכו גט לאשתי' – אחד מוליך לבלן. 'בלקם הוליכו' – אחד מוליך במעמד בלן, לפיכך אם מת אחד מהן – הרי הגט פסול.

יום שני, טז כסליו

למדת כבוד דף היומי? בבלי: יבמות סה; ירושלמי: תרומות יג

מסכת גטין פרק המישי

א. היתה צלוב ומגיד, ורמוז לכתב גט לאשתו – פותבין ונותנין לה כל זמן שיש בו נשמה. היתה חולה ומשפתק, אמרו: נכתוב גט לאשתך? הרבין בראשו, בודקין אותו שלש פעמים, אם

אָמַר עַל לָאוּ וְעַל הֵן הֵן – דְּבָרָיו קִיְמוּ. וּכְשֵׁם שְׂבוּדָקִין
אוֹתוֹ לְגַטִּין, כִּךָּ בּוֹדְקִין אוֹתוֹ לְמִקְחוֹת, וְלַמְתָּנוֹת, וְלִירוּשׁוֹת,
וְלַעֲדוֹת.

ב. 'הָרִי זֶה גִּטָּךְ מֵהַיּוֹם אִם מָתִי מֵחֲלִי זֶה, אִם מֵת מֵחֲלִי זֶה,
וְעַמֵּד וְהִלְךְ בְּשׁוּק וְחָלָה וְמָת – אוֹמְדִין אוֹתוֹ, אִם מִחֲמַת חֲלִי
הָרֵאשׁוֹן מָת – הָרִי זֶה גִּט, וְאִם לָאוּ – אֵינּוּ גִט. זֶה גִּטָּךְ מֵהַיּוֹם
אִם מָתִי מֵחֲלִי זֶה, וְנָפַל הַבַּיִת עָלָיו, אוֹ הִכִּישׁוּ נָחֵשׁ – אֵינּוּ גִט.
'אִם לֹא אֶעֱמֹד מֵחֲלִי זֶה, נָפַל עָלָיו בַּיִת, וְנִשְׁכּוּ נָחֵשׁ – הָרִי זֶה
גִּט, שְׁלֵא עַמֵּד מֵאוֹתוֹ חֲלִי.

ג. הָאוֹמֵר לְאִשְׁתּוֹ: 'הָרִי זֶה גִּטָּךְ מֵהַיּוֹם וְלֵאחֶר מִיְתָה, רַבִּי
אוֹמֵר: גִּט, וְחֻכְמִים אוֹמְרִים: אֵינּוּ גִט. אִם מָת, חוֹלְצֵת וְלֹא
מִתְיַבֶּמֶת. וְכֵן הָאוֹמֵר לְשִׁפְחָתוֹ: 'הִילְךְ גִּט שְׁחָרוּרְךָ מֵהַיּוֹם
וְלֵאחֶר מִיְתָה. רַבִּי אוֹמֵר: גִּט שְׁחָרוּר. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים: שְׁחָרוּר
עֲבָדִים כְּגַטֵּי נָשִׁים. הָאוֹמֵר: 'עֲשׂוּ לְעַבְדֵי פְּלוֹנִי בֶּן הוֹרֵין מֵהַיּוֹם
וְלֵאחֶר מִיְתָה' – לֹא אָמַר כָּלוּם. וְכוּפִין אֶת הַיּוֹרְשִׁין לְקַיֵּם דְּבָרֵי
הַמֵּת.

ד. 'זה גמול מהיום אם מתי מחלי זה' – ימים שפינתים, בעלה זכאי במציאתה, במעשה ידיה ובתפירת נדריה, ויורשת ומטמא לה. כללו של דבר: הרי היא פאשתו לכל דבר, אלא שאין צריכה הימנו גט שני; דברי רבי יהודה. רבי מאיר אומר: בעילתו תלויה. רבי יוסי אומר: בעילתו ספק, וחכמים אומרים: מגרשת ואינה מגרשת, ובלבד שימות. לא תתיחד עמו, אפלו בנה הקטן, לפי שאינה בושה לשמש בנגדו. ראוה שנתיהדה עמו באפלה, או שישנה עמו במרגלות המטה, אפלו הוא ער והיא ישנה, הוא ישן והיא ערה – אין חוששין שמוא נתעסקו בדבר אחר, וחוששין משום זנות, ואין חוששין משום קדושין. רבי ישמעאל בן רבי יוסי אומר: אף חוששין משום קדושין. ראו שנים שנתיהדה עמו – צריכה הימנו גט שני. אחד – אינה צריכה הימנו גט שני. אחד בשחרית ואחד בין הערבים, זה היה מעשה, ובא ושאל רבי אליעזר בן תדאי לחכמים, ואמרו: אחד הן, ואין צריכה ממנו גט שני.

ה. 'הרי זה גמול על מנת שתתני לי מאתים זוז, ומת, אם נתנה – אין זקוקה ליכם. ואם לאו – זקוקה. רבי שמעון בן

גְּמֻלִיאֵל אָמַר: תִּתֵּן לְאָבִיו וּלְאָחִיו אוֹ לְאֶחָד מִן הַיֹּרְשִׁים. 'הָרִי זֶה גִּפְּוֹד עַל מְנַת שְׁתַּתְּנִי לִי מֵאֲתִים זֵוֹז, וְנִתְקָרַע הַגִּט אוֹ שֶׁנֶּאֱבָד – מִגְרָשֶׁת, וּלְאַחַר לֹא תִנְשָׂא עַד שְׁתַּתֵּן. 'לְכִשְׁתַּתְּנִי לִי מֵאֲתִים זֵוֹז, וְנִתְקָרַע גִּט אוֹ אֶבֶד, אִם נִתְנָה – הָרִי זֶה גִּט. אִם לֹא – אֵינוֹ גִּט. 'הָרִי זֶה גִּפְּוֹד עַל מְנַת שְׁתַּתְּנִי לִי מֵאֲתִים זֵוֹז, וְחֹזֵר וְאָמַר לָהּ: 'הָרִי זֶה גִּפְּוֹד מֵעַכְשָׁיו' – לֹא אָמַר כָּלום. כִּי צַד יַעֲשֶׂה? וַיִּלְנֹו מִיָּדָה וַיְחֹזֵר וַיִּתְּנֶנּוּ לָהּ.

ו. 'הָרִי זֶה גִּפְּוֹד עַל מְנַת שְׁתַּשְׁמָשִׁי אֶת אָבִיא, וְעַל מְנַת שְׁתַּתְּנִי אֶת בְּנִי, שְׁמִשְׁתֹּו שְׁעָה אַחַת וְהִנִּיקְתּוּ שְׁעָה אַחַת – הָרִי זֶה גִּט. 'עַל מְנַת שְׁתַּתְּנִי אֶת בְּנִי' – עֲשָׂרִים וָאַרְבָּעָה חֲדָשִׁ; דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: שְׁמוֹנָה עָשָׂר חֲדָשִׁ. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גְּמֻלִיאֵל אָמַר: מוֹנִין לְתִינוּק מִשְׁעַת לִידָתּוֹ. 'עַל מְנַת שְׁתַּשְׁמָשִׁי אֶת אָבִיא וְעַל מְנַת שְׁתַּתְּנִי אֶת בְּנִי' – הָרִי זֶה מִגְרָשֶׁת מִיָּד, עַד שְׁיֵאמֹר: 'לֹא תִשְׁמָשִׁי וְלֹא תִתְּנִי'; דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְחֲכָמִים אָמְרִים: אִם נִתְקַים הַתְּנָאִי – מִגְרָשֶׁת, וְאִם לֹא – אֵינָה מִגְרָשֶׁת. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גְּמֻלִיאֵל אָמַר: אֵין תְּנָאִי בְּכַתּוּבִין שְׁאֵינוֹ כְּפוּל.

ז. 'על מנת שתשמושי את אבא, ועל מנת שתניקי את בני, ומת האב או הבן, הואיל ולא נתקיים התנאי - אינו גט; דברי רבי מאיר. וחקמים אומרים: אף על פי שלא נתקיים התנאי, יכולה היא שתאמר לו: 'תן לי אביך ואתמושנו, תן לי את בנדך ואניקנו'. 'על מנת שתשמושי את אבא, ואמר האב: 'אי אפשר שתשמושנו, הואיל ולא נתקיים התנאי - אינו גט. רבי שמעון בן גמליאל אומר: אם בהקפדה אומר - אינו גט, אם ברחון אומר - הרי זה גט.

ח. 'הרי זה גטך על מנת שתשמושי את אבא שתי שנים, ועל מנת שתניקי את בני שתי שנים, ונתקרע הגט או אבד, אפלו בתוך שתי שנים - הרי זה גט, שהאומר 'על מנת' כאומר 'מעכשיו' דמי, 'לכשתשמושי את אבא שתי שנים, לכשתניקי את בני שתי שנים, ונתקרע הגט או שאבד בתוך שתי שנים - אינו גט. לאחר שתי שנים - הרי זה גט. 'על מנת שתשמושי את אבא שתי שנים, ועל מנת שתניקי את בני שתי שנים, ומת - יתקיים התנאי, אפלו לאחר מיתה.

ט. אנטיפרם ביהודה, כפר עותנאי בגליל, בינתים – מטילין אותו לחומרא, מגרשת ואינו מגרשת. 'שאני הולך מיהודה לגליל', והגיע לאנטיפרם, וחזר – כטל התנאי. 'שאני הולך מגליל', והגיע לכפר עותנאי וחזר – כטל התנאי. 'שאני הולך למדינת הים', והגיע לעכו וחזר – כטל התנאי. 'שאני מפרש לים הגדול', והגיע למקום שהספינות מפרשות, וחזר – כטל התנאי.

י. 'הרי זה גט' כל זמן שאעבר מכנגד פניה שלשים יום, הרי הולך ובא הולך ובא, הואיל ולא נתיחד עמה – הרי זה גט. ולא תנשא, עד שיעבר מכנגד פניה שלשים יום.

יא. 'הרי זה גט' אם לא באתי מכאן ועד שנים עשר חדש, ומת בתוך שנים עשר חדש – לא תנשא. ורבותינו התירו לה לנשא. ואם נתקרקע גט או אבד בתוך שנים עשר חדש – אינו גט. 'לאחר שנים עשר חדש' – הרי זה גט. 'הרי זה גט' על מנת שתתני לי מאתים זוז, וחזר ואמר לה: 'הרי הן מחולין לך' – לא אמר כלום. כיצד יעשה? יטלם ממנה, ויחזר ויתנם לה, ויאמר: 'הרי הן מחולין לך'.

יב. 'הרי זה גטף על מנת שלא תלכי לבית אביך לעולם', על מנת שלא תשתי יין לעולם' – אינו גט, שמוא תלך, ושמוא תשתה. 'על מנת שלא תלכי לבית אביך, מכאן ועד שלשים יום', 'על מנת שלא תשתי יין מכאן ועד שלשים יום' – הרי זה גט, ואינו חושש שמוא תלך ושמוא תשתה.

יג. 'הרי זה גטף על מנת שלא תעלי באילן זה', ו'על מנת שלא תעלי בכתל זה', נקציץ האילן נסתר הכתל – הרי זה גט. 'על מנת שתעלי באילן זה', ו'שתעלי בכתל זה', ונקציץ האילן ונפל הכתל – אינו גט. 'על מנת שלא תפריחי באויר', ו'על מנת שלא תעברי את הים הגדול ברגליך' – הרי זה גט. 'על מנת שתפריחי באויר', ו'על מנת שתעברי את הים הגדול ברגליך' – הרי זה אינו גט. רבי יהודה בן תימא אומר: כזה גט! כלל אומר רבי יהודה בן תימא: כל תנאי שאי אפשר לה לעשות, והתנה עמוה, לא נתפון זה, אלא להפליגה, בין שאמר בפה, ובין שאמר בשטר. כללו של דבר: כל תנאי המתקיים בפה – נתקיים בשטר, כל תנאי שאין מתקיים בפה – אין מתקיים בשטר.

יום שני, טז כסליו

לְמִדַּת כָּבֵד דָּף הַיּוֹמִי? בְּבִלִי: יְבֻמוֹת סה; יְרוּשָׁלַּיִם: תְּרוּמוֹת יג

מִסְכַּת גִּיטִין פֶּרֶק שִׁישִׁי

א. רבי אליעזר אומר: אפלו קרוב לה מיל ובא כלב ונטלו – אינה מגרשת. ואם לאו – מגרשת. הנה הוא מבפנים והיא מבחוץ, זרקו לה, פיון שיצאה מאסקופה ולחוץ – הרי זו מגרשת. הנה הוא מבחוץ והיא מבפנים וזרקו לה, פיון שנכנס מאסקופה ולפנים – הרי זו מגרשת.

ב. אומר לה: 'פנסי שטר חוב זה, או שמצאתו מאחוריה, קוראה והרי הוא גטה, ואחר כך אומר לה: 'הא גטה'. רבי אומר: גט. רבי שמעון בן אלעזר אומר: אינו גט, עד שיאמר לה בשעת מתנה – 'הא גטה'. נתנו בידה והיא ישנה, ננערה קוראה, ואחר כך אומר לה: 'הא גטה'. רבי אומר: גט. רבי

שמעון בן אלעזר אומר: אינו גמ, עד שיאמר לה בשעת מתנה: 'היא גט'.

ג. היתה עומדת על ראש הגג וזרקו לה, כיון שהגיע לאויר הגג – הרי זו מגרשת. היא מלמעלה והיא מלמטה, וזרקו לה, כיון שיצא מרשות הגג, נמחק או נשרף – הרי זו מגרשת.

ד. הרי זה גט, ונמלתו מידו, והטילתו לים או לנהר, חזר ואמר לה: 'שטר פסול הוא!' 'נר חלק הוא!' לא כל הימנו לאכרה.

ה. בית הלל אומרים: אין אדם פוטר את אשתו בגט ישן, שלא יהא גטה גדול מבנה.

ו. כתב לשם הפרכין, לשם הורפינום, או שהיה שם שני מלכים עומדים, וכתב לשם אחד מהם – פשר, לשם אבי אביו – פשר. לשם אבי משפחה – פסול. אם היו נקראין על שמו – פשר. גר ששנה שמו פשם העובד בוכבים – פשר. וכן אתה אומר בגיורת. גטין הפאין ממדינת הים, אף על פי ששמותיהן

בשמות הכותים - בשר, מפני שישראל שבמדינת הים -
שמותיהן בשמות הכותים.

ז. היה לו שתי נשים, אחת בגליל ואחת ביהודה, ולו שני
שמות, אחד ביהודה ואחד בגליל, גרש אשתו שביהודה בשם
שבגליל, ואשתו שבגליל בשם שביהודה - פסול. ואם אמר:
אני פלוגי שביהודה עם השם שיש לי בגליל. ונשוי אני אשה
מגליל, או שהיה במקום אחר. נכתב למקום לשם אחד מהם -
בשר. רבי שמעון בן גמליאל אומר: אפלו כתב שם דיהודה
בגליל ושם בגליל ביהודה - בשר.

ח. כל עריות שאמרו צרותיהן מתרות, הלכו צרות אלו ונשאו
ונמצאו אלו אילונית - תצא מזה ומזה, ושלש עשרה דברים
בה; דברי רבי מאיר שאמר משום רבי עקיבא. וחכמים
אומרים: אין ממזרים ביבמה. הבונם את יבמתו, והלכה צרתה
ונשאת לאחר, ונמצאת זו אילונית, תצא היא מזה ומזה,
ושלשה עשר דברים בה; דברי רבי מאיר שאמר משם רבי
עקיבא. וחכמים אומרים: אין ממזרים ביבמה.

ט. הנותן גט לאשתו, ולא סיחדו; בית שמאי אומרים: פסלה מן הכהונה. הוליד אשתו אצל לבקר, ונטל גטה ונתנו לה, ולא אמר לה: 'הא גט'. רבי יוסי אומר: אם עסקין באותו ענין – מגרשת. ואם לאו – אין מגרשת. אמר רבי שמעון בן אלעזר: לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על המגרש את אשתו, ולנה עמו בפונדקי, משום שאין צריכה הימנו גט שני, על מה נחלקו? על שראוה שנבעלה.

י. גט פשוט שכתוב בו עד אחד, מקשר שכתוב בו שני עדים, עדיו מתוכו – תצא היא ושלש עשרה דבר בה; דברי רבי מאיר שאמר משום רבי עקיבא. ותכמים אומרים: אין העדים חותמין על הגט אלא מפני תקון העולם.

יא. אינהו גט קרח? כל שיש בו שבעה קשרים וששה עדים, ששה קשרים ותמשה עדים, תמשה קשרים וארבעה עדים, ארבעה קשרים ושלשה עדים, שלשה קשרים ושני עדים, פחות מכאן – אין משלימין עליו אלא קרובין הראוין להעיד במקום אחר.

יוֹם שְׁלוֹשִׁי, יוֹם בְּסֻלּוֹ

לַמִּדְוָה כָּבֵד דָּף הַיּוֹמִי? בְּבַלִּי: יְבָמוֹת טו; יְרוּשָׁלַּיִם: תְּרוּמוֹת יד

מִסְכַּת גִּיטִין פָּרָק שְׁבִיעִי

א. הַמְּגֵרֵשׁ אֶת אִשְׁתּוֹ וְאָמַר לָהּ: 'הֲרִי אֶת מִתְּרַת לְכָל אָדָם אֲלֵא לְפִלוֹנִי'; רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מִתִּירָה לְנִשְׂאָה לְכָל אָדָם חוּץ מֵאוֹתוֹ הָאִישׁ. וּמוֹדָה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר שְׂאֵם נִשְׂאָת לְאַחַר וְנִתְאַרְמְלָה אוֹ נִתְגַּרְשָׁה, שֶׁמִּתְּרַת לְנִשְׂאָה לְזֶה שֶׁנִּצְאָרְהָ עָלָיו. לְאַחַר פְּטִירַתוֹ שֶׁל רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, נִכְנְסוּ אַרְבָּעָה זְקֵנִים לְהָשִׁיב עַל דְּבָרָיו, אֵלּוּ הֵן: רַבִּי יוֹסֵי הַגָּלִילִי, וְרַבִּי טְרַפּוֹן, וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן עֲזַרְיָה, וְרַבִּי עֲקִיבָא.

ב. נֶעְנָה רַבִּי טְרַפּוֹן וְאָמַר: הֲרִי שֶׁהִלְכָה זֶה וְנִשְׂאָת לְאַחֵיו שֶׁל זֶה שֶׁנִּצְאָרְהָ עָלָיו וּמַת בָּלֵא בָנִים, הֵיאָדָּה זֶה מִתִּיבָמַת? לֹא נִמְצָא זֶה מִתְּנָה עַל מַה שֶׁפְּתוּב בְּתוֹרָה? וְכָל הַמִּתְּנָה עַל מַה

שכתוב בתורה – תנאו בטל! הא למדנו, דאין זה פְּרִיתוֹת.
נענה רבי יוסי הגלילי ואמר: היכן מצינו האסור לזה ומתן
לזה? האסור – אסור לכל! והמתן – מתן לכל! הא למדנו
שאין זו פְּרִיתוֹת.

ג. רבי אלעזר בן עזריה אומר: פְּרִיתוֹת – דְּבַר חֲפוּרָת בֵּינו
לְבֵינָה, הא למדנו, שאין זו פְּרִיתוֹת. אָמַר רַבִּי יוֹסִי: רוּאָה אֲנִי
אֵת דְּבַרֵי רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה מִדְּבַרֵי בֶּלֶן. נֶעֱנָה רַבִּי עֲקִיבָא
וְאָמַר: הֲרֵי שֶׁחֲלָכָה זֶה וְנִשְׁאֵת לְאַחַד מִן הַשּׁוֹק, וְהָיָה לָהּ בָּנִים
וְנִתְאַרְמְלָה אוֹ נִתְגַּרְשָׁה, וְעַמְדָה וְנִשְׁאֵת לְזֶה שֶׁנֶּאֱסָרָה עָלָיו,
לֹא נִמְצָא גַּם בְּטַל וּבְנִיָּה מְמֹזְרִים? הָאֵל לְמִדְתָּ, שְׂאִין זֶה
פְּרִיתוֹת. דְּבַר אַחַר, הֲרֵי שֶׁהָיָה זֶה שֶׁנֶּאֱסָרָה לוֹ כַּהֲנִי, וּמֵת
הַמְּגַרֵּשׁ אֶלְמָנָה אֶצְלוֹ, וְגֵרוּשָׁה לְכָל אָדָם, לֹא נִמְצָאת וְקַל
וְחוֹמֵר? מַה גֵּרוּשָׁה שֶׁהִיא קָלָה, אֲסוּרָה בְּשָׂבִיל צַד גֵּרוּשִׁין
שָׁבָה, אִשֶׁת אִישׁ שֶׁהִיא חֲמוּרָה לֹא כֵּל שֶׁכֵּן? הָאֵל לְמִדְתָּ, שְׂאִין
זֶה פְּרִיתוֹת. אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: אֵין מְשִׁיבִין אֵת הָאָרִי לְאַחַר
מִיתָה.

ד. דָּבַר אַחֵר, אֵת מִי הִחְמִירָה תּוֹרָה, כָּלֵל גְּרוּשָׁה אוֹ כָּלֵל אֶלְמָנָה? חֲמוּרָה גְּרוּשָׁה מֵאֶלְמָנָה, מֵה אֶלְמָנָה קָלָה נֶאֱסְרָה מִן הַמִּתָּר לָהּ, גְּרוּשָׁה חֲמוּרָה אֵינּוּ דִין שְׂתֵאסֵּר מִן הַמִּתָּר לָהּ? הֲאֵל לְמַדְנּוּ שְׂאִין זֶה כְּרִיתוֹת.

ה. דָּבַר אַחֵר, הִלְכָה וְנִשְׂאָת לְאַחֵר, וְהָיוּ לוֹ בָּנִים הֵימְנָה וְמֵת, כִּשְׂהִיא חוֹזֶרֶת לָזֶה שְׂנֵאסְרָה עָלָיו, לֹא נִמְצָאוּ בָּנָיו שֶׁל רֵאשׁוֹן מְמוֹזְרִים? הֲאֵל לְמַדְנּוּ שְׂאִין זֶה כְּרִיתוֹת. רַבִּי שְׂמַעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר: הִלְכָה וְנִשְׂאָת לְאַחֵר וְגִרְשָׁהּ, וְאָמַר לָהּ: הֲרִי אֶת מִתְנַת לְכָל אָדָם, הֵיאָדָּ זֶה מִתִּיר מֵה שְׂאֵסֵר הֲרֵאשׁוֹן? הֲאֵל לְמַדְנּוּ שְׂאִין זֶה כְּרִיתוֹת.

ו. גַּט שְׂאִין בּוֹ זְמוֹן, אָבִיא שְׂאוֹל אוֹמֵר: אֶפְלוּ כְּתוּב בּוֹ: 'אֲנִי הַיּוֹם גֵּרֶשְׁתִּיד' – כָּשֵׁר. 'כְּתִבוּ בְיוֹם שֶׁקָּרַע פְּלוֹנִי שְׂמֵרוֹתַיו' – כָּשֵׁר. גַּט שְׂאִין עָלָיו עֵדִים אֵלֶּא שְׂנַתְנּוּ לָהּ בְּפָנָי עֵדִים – כָּשֵׁר, מִשּׁוֹם רַבִּי אֶלְעָזָר אָמְרוּ: מִבִּיא עֵדִים לְבֵית דִּין, וְאִין צָרִיךְ לְחִבֵּא אֵת הַגַּט, וְגוֹבָה מִנְכָּסִים מִשְׁעִבְדִּים.

ז. גַּט שֵׁישׁ בּוֹ מַחֵק, אוֹ תְלוּי מְגוּפוֹ – פְּסוּל, שְׁלֵא מְגוּפוֹ – כָּשֵׁר.
 אם הִחְזירוּ מִלְמַטָּה, אֶפְלוּ מְגוּפוֹ – כָּשֵׁר. גַּט שֶׁחֲתָמוּ עָלָיו עֵדָיו,
 אַחַר שְׁאֵלַת שְׁלוֹם – פְּסוּל, שְׁלֵא חֲתָמוּ אֵלָא עַל שְׁאֵלַת שְׁלוֹם.
 הִחְזיר בּוֹ דָּבָר אֶחָד אוֹ שְׁנֵי דְבָרִים מֵעֲנִינוֹ שֶׁל גַּט – כָּשֵׁר.

ח. כְּתָבוּ בְּדָף זֶה, וְחֲתָמוּ עֵדָיו בְּדָף שְׁנֵי – פְּסוּל. הִחְזיר בּוֹ דְּבָר
 אֶחָד אוֹ שְׁנֵי דְבָרִים מֵעֲנִינוֹ שֶׁל גַּט – כָּשֵׁר.

ט. הִרְחִיק אֶת הָעֵדִים מִן הַכְּתָב מִלֵּא שְׁתֵּי שִׁיטִּין – פְּסוּל.
 פְּחוֹת מִבֵּן – כָּשֵׁר. כְּפֹה יִרְחִיק אֶת הָעֵדִים מִן הַכְּתָב וַיְהִי
 כָּשֵׁר? כְּדִי שִׁיחֵו נִקְרִין עִמוֹ; דְּבָרֵי רַבִּי. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: מִלֵּא
 שִׁיטָּה אַחַת. רַבִּי דוֹסְתַאי בֶּן רַבִּי יִצְחָי אוֹמֵר: מִלֵּא חֲתִימַת שְׁנֵי
 עֵדִים.

י. גַּט שֶׁחֲתָמוּ עָלָיו חֲמִשָּׁה עֵדִים, וְנִמְצְאוּ שְׁלֹשָׁה הָרֵאוּשׁוֹנִים
 קְרוּבִין אוֹ פְּסוּלִין – תְּתַקֵּים עֵדוֹת בְּשָׂאֵר עֵדִים. גַּט שֶׁכְּתָבוּ
 בְּחֲמִשָּׁה לְשׁוֹנוֹת, וְחֲתָמוּ עָלָיו חֲמִשָּׁה עֵדִים בְּחֲמִשָּׁה לְשׁוֹנוֹת –
 פְּסוּל. נִקְרַע – כָּשֵׁר. נִתְקַרַע – פְּסוּל. נִקְרַע בּוֹ קָרַע שֶׁל בֵּית דִּין
 – פְּסוּל. נִמּוֹק אוֹ שֶׁהִרְקִיב, אוֹ שֶׁנִּעְשָׂה כְּכֹבֵּרָה – כָּשֵׁר. נִמְחַק

או שְׁנַטְשֵׁטשׁ וּבְבוֹאָהּ שְׁלוֹ קַיְמַת, אִם יְכוּל לְקָרוֹת – בְּשֵׁר, אִם
לְאוּ – פֶּסוּל.

יֵא. אֲנִי עַד, חֲתַמְתִּי עַד, אִם הָיָה בְּתַב יָדוֹ יוֹצֵא מִמָּקוֹם אַחֵר –
בְּשֵׁר. וְאִם לְאוּ – פֶּסוּל. רַבִּי שְׁמֻעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: תִּקְנָה
גְּדוּלָּהּ הַתְּקִינֵנוּ שְׂיָהוּ הָעֵדִים מְשִׁימִין אֶת שְׁמֹן בְּגִטִּין.

יוֹם חֲמִישִׁי, יֵט בְּסֻלִּיו

לְמַדְתָּ בְּכָר דָּף הַיּוֹמִי? בְּבִלִּי: יְבַמּוֹת סח; יְרוּשְׁלָמִי: תְּרוּמוֹת טז

מַסְכַּת קְדוּשִׁין פֶּרֶק רֵאשׁוֹן

א. הָאֵשָׁה נִקְנִית בְּשֵׁלֶשׁ דְּרָכִים, וְקוֹנָה אֶת עַצְמָהּ בְּשֵׁתִי
דְּרָכִים. נִקְנִית בְּכֶסֶף בְּשֵׁטֶר וּבְבִיאָהּ. בְּכֶסֶף בִּיצֵד? נָתַן לָהּ כֶּסֶף
אוֹ שְׁוֵה כֶּסֶף, אָמַר לָהּ: 'הָרִי אֶת מְקַדְשֵׁת לִי', 'הָרִי אֶת מְאֻרְסַת
לִי', 'הָרִי אֶת לִי לְאִינְתוֹ' – הָרִי זוֹ מְקַדְשֵׁת. אֲבָל נִתְּנָה הִיא לוֹ
כֶּסֶף, אוֹ שְׁוֵה כֶּסֶף, וְאִמְרָה לוֹ: 'הָרִינִי מְאֻרְסַת לְךָ', 'הָרִינִי

מקדשת לך, 'הריני לך לאינתו' – אינה מקדשת. ובשטר ביצד? אין צריך לומר בשטר שיש בו שנה פרוטה, והלא היא מקדשת בדבר שיש בו שנה פרוטה, אלא אפלו כתב על חרם ונתן לה על ניר, ונתן לה – הרי זו מקדשת. ובביאה, כל ביאה שהיא לשם קדושין – מקדשת, שאינה לשם קדושין – אינה מקדשת.

ב. לא ישא אדם אשה עד שתגדל בת אחותו או עד שימצא את ההגון לו שנאמר (ויקרא יט, כט): "ומלאה הארץ זמה" – זמה היא. רבי אליעזר אומר: זה פנוי שבא על הפנויה שלא לשם אישות. רבי אליעזר אומר: מנין שענוש לפני המקום באלו בא על אשה ואמה? נאמר באן "זמה", ונאמר להלן זמה, שנאמר (ויקרא כ, יד): "ואיש אשר יקח את אשה ואת אמה הוא" וגו'. רבי אליעזר בן יעקב אומר: מתוך שבא על נשים הרבה, ואין ידוע על איזה מהן בא, וכן היא, שבאו עליה אנשים הרבה, ואינה יודעת הרבה, ואין ידוע מאיזו מהן קבלה, נמצא זה נושא את בתו וזה נושא את אחותו, נמצא כל העולם מתמלא ממזרין. יתר על כן אמר רבי אליעזר בן יעקב: לא

ישא אדם אשה במדינה זו וילך וישא במדינה אחרת, שפוא ינדונו זה לזה, ונמצא אה נושא אחרותו, לכה נאמר: "ומלאה הארץ זמה". רבי יהודה בן בתירא אומר: הרי הוא אומר (ויקרא יט, כט): "ולא תזנה הארץ", מוזנין הן הפרות זה מזה, שהוא לא כהן ולא לוי, ולא ישראל, הכריעו חכמים לסיע; דברי רבי יהודה בן בתירא, שנאמר (ירמיה ג, כג): שאי עיניך על שפים וראי איפה לא שגלת; וימנעו רבבים וגו'.

ג. איזהו גרעון בכסף? רצה לפדות את עצמו בתוך השנים האלו – מחשב את המעות ואת השנים, ונותן לרבו, מפני שיד העבד על העליונה. איזו היא חזקת קרקעות? נעל וגדר ופרץ כל שהוא – הרי זו חזקה. איזו היא חזקת עבדים? נעל לו סנדלו, התיר לו סנדלו, והוליד פליו אחריו לבית המרחץ, הפשיטו, הרחיצו, סכו, גרדו, הלבישו הנעילו, הגביהו – קנאו. אומר רבי שמעון: אין לה חזקה גדולה מזו.

ד. וקונה את עצמו בראשי אברים, וקונה את עצמו בכסף על ידי אחרים, ובשטר על ידי עצמו, מפני שהוא כנותן משמאלו לימינו; דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים: בכסף על ידי עצמו.

בשטר על ידי אחרים, ובלבד שיהא הכסף של אחרים, ואומר לו: 'על מנת שאין לך רשות אלא לפדות בו'. רבי שמעון בן אלעזר אומר משום רבי מאיר: אף בשטר על ידי אחרים, אבל לא על ידי עצמו.

ה. ספינה נקנית במשיכה. רבי נתן אומר: ספינה ואותיות נקנות במשיכה ובשטר. כתב לא משך, משך לא כתב – לא קנה עד שיכתב וימשך. איזו היא משיכה? בין שמשך בין שהנהיג, בין שקרא לה ובאת אחריו – הרי זו משיכה. איזו היא מסירה? כל שפסד לו פרומביא ומוסרה – הרי זו מסירה. אימתי אמרו מטלטלין נקנין במשיכה, ברשות הרבים או בחצר שאינה של שניהם ברשות הלוקח, כיון שקבל עליו קנה. ברשות המוכר, עד שיגביה או עד שיוציא מרשות הבעלים, ברשות זה, המפקדים אצלו עד שקבל עליו או עד שישפיר לו את מקומו.

ו. החליף עמו קרקעות בקרקעות, מטלטלין במטלטלין, קרקעות במטלטלין, מטלטלין בקרקעות, כיון שזכה זה – נתחייב זה בחליפיו.

ז. רְשׁוּת הַגְּבוּהַ בְּכֶסֶף בִּיצֵד? גִּזְבֵּר לִשְׁנַתן מְעוֹת הַקֹּדֶשׁ בְּמַטְלָמְלִין – קָנָה הַקֹּדֶשׁ בְּכָל מָקוֹם שֶׁהוּא. וּבְהִדְיוּט לֹא קָנָה עַד שֶׁעָה שְׁיִמְשֹׁךְ. אֲמִירְתוֹ לְגְבוּהַ בְּמִסִּירְתוֹ לְהִדְיוּט, בִּיצֵד? הָאוֹמֵר: 'שׁוּר זֶה עוֹשֶׂה וּבֵית זֶה הַקֹּדֶשׁ', אֶפְלוּ מִכָּאן וְעַד סוּף הָעוֹלָם – קָנָה. וּבְהִדְיוּט – לֹא קָנָה עַד שְׁיִחְזִיק וַיִּמְשֹׁךְ.

ח. אִיזוֹ הִיא מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁהִזְמַן גְּרָמָא? בְּגוֹן סִבָּה וְלוֹלֵב וּתְפִלִּין. אִיזוֹ הִיא מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁלֹּא הִזְמַן גְּרָמָא? בְּגוֹן אֲבֵדָה וְשְׁלוּחַ הַקֶּן וּמַעֲקָה וְצִיצִית. רַבִּי שְׁמַעוֹן פּוֹטֵר אֶת הַנָּשִׁים מִן הַצִּיצִית, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁהִזְמַן גְּרָמָא. אִיזוֹ הִיא מִצְוֹת הַבֵּן עַל הָאָב? מֵאֲכִיל וּמִשְׁקָה, מִלְּבִישׁ וּמִכֶּסֶה, מוֹצִיא וּמְכַנֵּים וּמְרַחֵץ אֶת פְּנֵיו וְיָדָיו וְרַגְלָיו, אֶחָד הָאִישׁ וְאֶחָד הָאִשָּׁה, אֵלֶּא שֶׁהָאִישׁ סָפַק בְּיָדוֹ לַעֲשׂוֹת, וְהָאִשָּׁה אֵין סָפַק בְּיָדָהּ לַעֲשׂוֹת, מִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ רְשׁוּת אַחֲרָיו עָלֶיהָ. אִיזוֹ הִיא מִצְוֹת אָב עַל הַבֵּן? לְמוֹלוֹ, וְלַפְדוּתוֹ, וְלַלְמֻדוֹ תוֹרָה, וְלַלְמֻדוֹ אֲמִנוֹת, וְלַחֲשִׂאוֹ אִשָּׁה. וַיֵּשׁ אוֹמְרִים: אַף לְחֲשִׂאוֹ בְּנֵהָר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: כֹּל שֶׁאֵין מְלַמֵּד אֶת בְּנוֹ אֲמִנוֹת כְּאֵלוֹ מְלַמֵּדוֹ לְסֻמוֹת.

ט. רבן גמליאל אומר: כל שיש בידו אפנות למה הוא דומה? לכרם שמקף גדר, ולחריץ שהוא מקף סוג, וכל שאין בידו אפנות למה הוא דומה? לכרם שאין מקף גדר, ולחריץ שאין מקף סוג. רבי יוסי אומר משום רבן גמליאל: כל שבידו אפנות, למה הוא דומה? לאשה שיש לה בעל, בין שהיא מתקשטת ובין שאינה מתקשטת, אין הכל מסתכלין בה. ואם אין מתקשטת אינה יראה. וכל שאין בידו אפנות, למה הוא דומה? לאשה שאין לה בעל, בין מתקשטת בין שאינה מתקשטת – הכל מסתכלין בה. ואם אין מתקשטת לתוכה היא לא תהא לה מורא. רבי יוסי ברבי אלעזר אומר משום רבן גמליאל: כל שבידו אפנות, למה הוא דומה? לכרם גדור שאין בהמה וחייה נכנסין לתוכה, ואין עוברין ושבין נכנסין לתוכה, ואין רואין את מה שבתוכו, וכל שאין בידו אפנות, למה הוא דומה? לכרם פרוץ שבהמה וחייה נכנסין לתוכה, ועוברין ושבים נכנסין לתוכה ורואין מה שבתוכו.

י. רבי אלעזר בן רבי שמעון אומר: כל מצוה שנתחייבו בה ישראל קדם בניסתן לארץ, נוהגת בארץ ובחויץ לארץ, ושלא

נִתְחַיְבוּ בָּהּ אֵלֶּא מִשְׁבְּאוֹ לְאֶרֶץ – אֵין נוֹהֲגֵת אֵלֶּא בְּאֶרֶץ, חוּץ
מִהַשְׁמַטַּת מַלּוּחַ וּגְאֻלַּת מִמֶּכֶר, וְשְׁלוּחַ עֶבֶד עִבְרִי, שְׂאֵף עַל פִּי
שְׁלֵא נִתְחַיְבוּ בָּהֶן אֵלֶּא מִשְׁבְּאוֹ לְאֶרֶץ – נוֹהֲגֵת בְּאֶרֶץ וּבְחוּץ
לְאֶרֶץ.

יא. הָעוֹשֶׂה מִצְוַה אַחַת, מְטִיבִין לוֹ וּמְאַרִיכִין לוֹ אֶת יָמָיו, וְנוֹחַל
אֶת הָאֶרֶץ. וְכָל הָעוֹבֵר עֲבָרָה אַחַת, מְרִיעִין לוֹ וּמְקַצְרִין אֶת
יָמָיו, וְאֵינוֹ נוֹחַל אֶת הָאֶרֶץ, עַל זֶה נֶאֱמַר (קִהְלֵת ט, יח): "וְחֹטֵא
אֶחָד יֵאָבֵד טוֹבָה הֶרְבֵּה", בְּחֹטֵא יְחִידִי שֶׁחֹטֵא זֶה אֶבֶד מִפְּנֵי
טוֹבוֹת הֶרְבֵּה. לְעוֹלָם יֵהֵא אָדָם רוֹאֵה אֶת עַצְמוֹ כְּאֵלוֹ חֲצִי
זָכַי וְחֲצִי חַיִּב, עֹשֶׂה מִצְוַה אַחַת – אֲשֶׁרִיו שֶׁחֲכָרִיעַ אֶת עַצְמוֹ
לְכַף זְכוּת, עֵבֶר עֲבָרָה אַחַת – אוֹי לוֹ שֶׁחֲכָרִיעַ עַצְמוֹ לְכַף
חֻבָּה, עַל זֶה נֶאֱמַר: "וְחֹטֵא אֶחָד יֵאָבֵד טוֹבָה הֶרְבֵּה", בְּשִׁבִיל
חֹטֵא יְחִידִי שֶׁעֹשֶׂה זֶה – אֶבֶד מִפְּנֵי טוֹבוֹת הֶרְבֵּה. רַבִּי שְׁמַעוֹן
בְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר מִשּׁוֹם רַבִּי מֵאִיר: לְפִי שֶׁהִיחִיד גְּדוֹן אַחַר
רֶבּוֹ, וְהָעוֹלָם גְּדוֹן אַחַר רֶבּוֹ, לְעוֹלָם יֵהֵא אָדָם רוֹאֵה אֶת עַצְמוֹ
חֲצִי זָכַי וְחֲצִי חַיִּב, וְאֶת הָעוֹלָם חֲצִי זָכַי וְחֲצִי חַיִּב, עֹשֶׂה
מִצְוַה אַחַת, אֲשֶׁרִיו שֶׁחֲכָרִיעַ אֶת עַצְמוֹ וְאֶת הָעוֹלָם לְכַף זְכוּת,

עבר עברה אחת, אוי לו שהכריע את עצמו ואת העולם לכהן חובה, ועל זאת נאמר: "והוטא אחד יאבד טובה הרבה", בַּחֲטָא יְחִידִי שְׁחָטָא זֶה אֶבֶד מִמֶּנּוּ וּמִן הָעוֹלָם טוֹבוֹת הַרְבֵּה. רבי שמעון אומר: הִיָּה אָדָם צָדִיק כָּל יָמָיו, וּבְאַחֲרוֹנָה מָרַד – אֶבֶד אֶת הַבַּל, שֶׁנֶּאֱמַר (יהווקאל לג, יב): "צִדְקַת הַצָּדִיק לֹא תִצְלָנּוּ בְיוֹם פְּשָׁעוֹ". הִיָּה אָדָם רָשָׁע כָּל יָמָיו וְעָשָׂה תְּשׁוּבָה בְאַחֲרוֹנָה – הַמָּקוֹם מִקְבָּלוֹ, וְאִין מוֹפְרִין לוֹ שׁוּב רָשָׁעוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר (שם): "וְרָשָׁעַת הָרָשָׁע לֹא יִכְשַׁל בָּהּ בְיוֹם שׁוּבוֹ מִרָשָׁעוֹ" וְגו'. כָּל הָעוֹסֵק בְּשִׁלְשָׁתָן, בְּמִקְרָא בְּמִשְׁנָה וּבְדֶרֶךְ אֶרֶץ, עַל זֶה נֶאֱמַר (קהלת ה, יב): "וְהַחַוֵּט הַמִּשְׁלָשׁ לֹא בְמַהֲרָה יִנָּתֵק".

יום שישי, כ' בכסליו

למדת כבוד דף היומי? בבלי: יבמות סט; ירושלמי: תרומות יז

מסכת קהושין פרק שני

א. בָּשֶׁם שְׂאֵיז הָאִישׁ מְקַדֵּשׁ לְבָנוּ בּוֹ וּבְשִׁלוּחוֹ – כִּד אֵיז הָאִשָּׁה
מְקַדֵּשֶׁת אֶת בְּתוּלָהּ בָּהּ וּבְשִׁלוּחָהּ.

ב. הָאֹמֵר לְאִשָּׁה: 'הֲרִי אֶת מְקַדֵּשֶׁת לִי עַל מְנַת שְׂאֵנִי יוֹסֵף',
וְנִמְצָא יוֹסֵף וְשִׁמְעוֹן. 'עַל מְנַת שְׂאֵנִי בְּפֶסֶם, וְנִמְצָא בְּפֶסֶם וּבּוֹרְסִי.
עַל מְנַת שְׂאֵנִי בֶן עִיר וְנִמְצָא בֶן עִיר וּבֶן כְּרֶד – הֲרִי זֶה
מְקַדֵּשֶׁת. 'שְׂאֵנִי אֵלָּא יוֹסֵף, וְנִמְצָא יוֹסֵף וְשִׁמְעוֹן; 'שְׂאֵנִי אֵלָּא
בְּפֶסֶם, וְנִמְצָא בְּפֶסֶם וּבּוֹרְסִי; 'שְׂאֵנִי אֵלָּא בֶן עִיר, וְנִמְצָא בֶן עִיר
וּבֶן כְּרֶד – אֵינָהּ מְקַדֵּשֶׁת.

ג. 'הֲתִקְדָּשִׁי לִי בָזוּ וּבְזוֹ, הִיָּתָה אֲכֻלַּת רֵאשׁוֹנָה, אִם נִשְׁתַּיֵּר
בְּיָדוֹ שְׁנֵה פְּרוּטָה – מְקַדֵּשֶׁת. וְאִם לֹא – אֵינָהּ מְקַדֵּשֶׁת.
'הֲתִקְדָּשִׁי בְּכּוֹס זֶה וּבְכֶמֶה שְׁבַתוֹכוֹ, אִם יֵשׁ בּוֹ שְׁנֵה פְּרוּטָה –
מְקַדֵּשֶׁת. וְאִם לֹא – אֵינָהּ מְקַדֵּשֶׁת. וְלֹא זְכָתָהּ אֵלָּא בּוֹ כֶּמֶה
שְׁבַתוֹכוֹ בְּלֶבֶד.

ד. 'עַל מְנַת שְׂאֵנִי עֲנִי' וְהָיָה עֲנִי וְהִעֲשִׂיר. 'עַל מְנַת שְׂאֵנִי
עֲשִׂיר, וְהָיָה עֲשִׂיר וְהִעֲנִי, 'עַל מְנַת שְׂאֵנִי בְּפֶסֶם, וְהָיָה בְּפֶסֶם
וְנִעֲשָׂה בּוֹרְסִי. 'עַל מְנַת שְׂאֵנִי בּוֹרְסִי, וְהָיָה בּוֹרְסִי וְנִעֲשָׂה בְּפֶסֶם.

'על מִנְתַּי שְׂאֵנִי בֶּן עִיר, וְהָיָה בֶּן עִיר וְנִעְשָׂה בֶּן כְּרֹדֶי. 'על מִנְתַּי שְׂאֵנִי בֶּן כְּרֹדֶי, וְהָיָה בֶּן כְּרֹדֶי וְנִעְשָׂה בֶּן עִיר. 'על מִנְתַּי שְׂאֵיִשׁ לִי בָּנִים, וְהָיוּ לּוֹ בָּנִים וְמָתוּ. 'על מִנְתַּי שְׂאֵיִן לִי בָּנִים, וְלֹא הָיָה לּוֹ בָּנִים, וְאַחַר כֵּן נִלְדוּ לּוֹ – הָרִי זֶה מְקַדְּשֶׁת.

ה. 'שְׂאֵיִנִי אֵלֶּי אֶעֱנֶי, וְהָיָה עֲשִׂיר וְהָעֵנִי. 'שְׂאֵיִנִי אֵלֶּי עֲשִׂיר, וְהָיָה עֵנִי וְהָעֲשִׂיר, 'שְׂאֵיִנִי אֵלֶּי בֶּסֶם, וְהָיָה בּוֹרְסִי וְנִעְשָׂה בֶּסֶם. 'שְׂאֵיִנִי אֵלֶּי בּוֹרְסִי, וְהָיָה בֶּסֶם וְנִעְשָׂה בּוֹרְסִי. 'שְׂאֵיִנִי אֵלֶּי בֶּן עִיר, וְהָיָה בֶּן כְּרֹדֶי וְנִעְשָׂה בֶּן עִיר. 'שְׂאֵיִנִי אֵלֶּי בֶּן כְּרֹדֶי, וְהָיָה בֶּן עִיר וְנִעְשָׂה בֶּן כְּרֹדֶי. 'שְׂאֵיִן לִי בָּנִים, וְהָיוּ לּוֹ בָּנִים וְאַחַר כֵּן מָתוּ. 'שְׂאֵיִשׁ לִי בָּנִים, וְלֹא הָיוּ לּוֹ בָּנִים וְאַחַר כֵּן נִלְדוּ – אֵינָהּ מְקַדְּשֶׁת. זֶה הַכֶּלֶל: כָּל שְׂמֹתֵקִים בְּשַׁעַת קְדוּשָׁיִן, אֵף עַל פִּי שְׂבִטָל לְאַחַר מִכֵּן – הָרִי זֶה מְקַדְּשֶׁת, וְכָל שְׂאֵיִן מִתְקִים בְּשַׁעַת קְדוּשָׁיִן, אֵף עַל פִּי שְׂמֹתֵקִים לְאַחַר מִכֵּן – אֵינָהּ מְקַדְּשֶׁת.

ו. 'הַתְּקַדְּשִׁי לִי בְּסֹלַע זֶו, וּמִשְׁנַמְלָתוֹ מִיָּדוֹ, אֲמַרְהָ: 'סְבוּר הָיִיתִי שְׂאֵתָהּ בַּחֵן, וְאֵין אֵתָהּ אֵלֶּי לִוִי. 'שְׂאֵתָהּ עֲשִׂיר וְאֵין אֵתָהּ אֵלֶּי עֵנִי – הָרִי זֶה מְקַדְּשֶׁת. זֶה הַכֶּלֶל: בֵּינָן שְׁנַפְלוּ קְדוּשָׁיִן לְתוֹךְ יָדָהּ, בֵּין שְׂהַטְעָה הוּא אֹתָהּ, בֵּין שְׂהַטְעָתוֹ הִיא – הָרִי זֶה מְקַדְּשֶׁת.

רבי שמעון אומר: אם הטעה לשבח ממון – הרי זו מקדשת. כיצד? 'בדינר זה של כסף' ונמצא של זהב, רוצה היא בשל זהב יותר משל כסף. 'עני ונמצא עשיר', רוצה היא בעשירותו יותר מבעני. מודה רבי שמעון, שאם הטעה לשבח יחסין – שאינה מקדשת.

ז. 'התקדשי לי בסלע זו', 'בפרה זו', 'בטלית זו', בין שלקחה את הפלע, ומשכה את הפרה, והחזיקה את הטלית – הרי זו מקדשת.

ח. 'בנסי לי סלע זו שאני חיב לך', חזר ואמר: 'התקדשי לי בזו', ובשעת מתנה אומר: 'הרי את מקדשת', רצתה – מקדשת. לא רצתה – אינה מקדשת. 'הילך סלע זו שאני חיב לך' בשעת מתנה אומר: 'הרי את מקדשת לי', רוצה – מקדשת, רוצה – אין מקדשת, אם משנמלתו מידו, אף על פי ששניהם רוצין – אינה מקדשת.

ט. 'התקדשי לי בסלע שיש לי בידך' – אינה מקדשת, כיצד יעשה? יטלנו ממנה ויחזר ויתן לה, ויאמר לה: 'הרי את

מקדשת לי! 'התקדשי לי בסלע זו, משנמלטנו מידו הטילתנו לים או לנהר - אינה מקדשת. 'התקדשי לי במנה' - 'תנם לאבא ולאביד' - אינה מקדשת. 'על מנת שיקבלם לי' - מקדשת. 'התקדשי לי, ואמרה לו: 'תנוהו לפלוני' - אינה מקדשת. 'על מנת שיקבלם לי' - מקדשת. נתן לה קדושיה, ולא אמר לה: 'הרי את מקדשת לי'; רבי יהודה אומר: אינה מקדשת. רבי יוסי אומר: מקדשת. רבי אומר: אם עסקין באותו ענין - מקדשת. רבי אלעזר בן רבי שמעון אומר: אף על פי שאין עסקין באותו ענין.

י. 'התקדשי לי במנה זה, ונמצא מנה חסר דינר - אינה מקדשת. הנה בו דינר רע - יחליף. הנה מונה ומשליף לתוך ידה ראשון ראשון - יכולה היא שתחזור בו עד שעה שיגמר.

יא. זה אומר במנה וזה אומר במאתים, וחקף זה לביתו וזה לביתו, ואחר כך תבעו זה את זה וקדשו, אם האיש תבע את האשה - יעשו דברי האשה, ואם האשה תבעה את האיש - יעשו דברי האיש. וכן המוכר חפץ לחברו והיה מונה לתוך ידו - יכול לחזור בו עד שעה שיגמר. זה אומר במנה וזה אומר

בְּמֵאֵתִים, וְהִלֵּךְ זֶה לְבֵיתוֹ וְזֶה לְבֵיתוֹ, וְאַחַר כֵּן תִּבְעֵנוּ זֶה אֶת
זֶה, אִם הִלֹּקְתָּ תִּבְעֵ אֶת הַמּוֹכֵר - יַעֲשֵׂנוּ דְבָרֵי מוֹכֵר. וְאִם
הַמּוֹכֵר תִּבְעֵ אֶת הִלֹּקְתָּ - יַעֲשֵׂנוּ דְבָרֵי הִלֹּקְתָּ.

שְׁבַת קֹדֶשׁ, כֹּא פִּסְלִיו

לְמִדַּת כָּבֵד דָּף הַיּוֹמִי בְּבִלִי: יְבָמוֹת ע; יְרוּשְׁלָמִי: תְּרוּמוֹת יח

מִסְכַּת קְדוּשֵׁין פֶּרֶק שְׁלִישִׁי

א. הָאֹמֵר לְאִשָּׁה: הֲרִי אֶתְּ מְקַדְּשֶׁת לִי בְּפִקְדוֹן שְׁיֵשׁ לִי בְיָדְךָ,
הִלְכָה וּמִצָּאתָנוּ שְׁנַגְנַב אוֹ שְׂאָבָד, אִם נִשְׁתַּיֵּר בְּיָדְךָ שְׁוֹה פְּרוּטָה
- מְקַדְּשֶׁת. וְאִם לֹאוּ - אֵינָה מְקַדְּשֶׁת. וּבְמִלְוָה, אַף עַל פִּי
שְׁנַשְׁתַּיֵּר בְּיָדְךָ שְׁוֹה פְּרוּטָה - אֵינָה מְקַדְּשֶׁת. רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרַבִּי
אֱלִיעֶזֶר אָמַר: מִלְוָה בְּפִקְדוֹן, אִם נִשְׁתַּיֵּר בְּיָדְךָ שְׁוֹה פְּרוּטָה -
מְקַדְּשֶׁת. וְאִם לֹאוּ - אֵינָה מְקַדְּשֶׁת.

ב. האומר לאשה: 'הרי את מקדשת לי על מנת שאדבר עליך לשלמון ואעשה עמך כפועל', ונתן לה שוה פרוטה - הרי זו מקדשת מיד, עד שיאמר: 'לא דברתי ולא עשיתי'; דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים: אם נתקיים התנאי - מקדשת. ואם לאו - אינה מקדשת. רבי שמעון בן גמליאל אומר: אין תנאי בפתובים שאינו כפול.

ג. 'על מנת שאדבר עליך לשלמון', אם דבר עמה בדרך המדברים - מקדשת. ואם לאו - אינה מקדשת. 'בפה שאדבר עליך לשלמון', אם דבר עמה בשוה פרוטה - מקדשת. ואם לאו - אינה מקדשת.

ד. 'על מנת שאעשה עמך כפועל', אם עשה עמה בשוה פרוטה - מקדשת. 'בפעלה שאעשה עמך', אם עשה עמה בשוה פרוטה - מקדשת. ואם לאו - אינה מקדשת. 'על מנת שאעשה עמך בפעלה למחר', עשה עמה בשוה פרוטה - מקדשת. ואם לאו - אינה מקדשת.

ח. 'על מִנַּת שְׁיִישׁ לִי מֵאֲתִים זֹזוּ' – הָרִי זֹ מְקַדְשֶׁת, שְׁמָא יֵישׁ לֹ בְּסוּף הָעוֹלָם. 'על מִנַּת שְׁיִישׁ לִי בְּמִקּוּם פְּלוֹנִי, אִם יֵישׁ לֹ בְּאֹתוֹ מִקּוּם – מְקַדְשֶׁת. וְאִם לֹא – אֵינָהּ מְקַדְשֶׁת. 'על מִנַּת שְׁיִישׁ לִי בְּיַד פְּלוֹנִי, אִף עַל פִּי שְׂאֵמֵר אֵינן לֹ בְּיַדִּי – מְקַדְשֶׁת, שְׁמָא עָשׂוּ קִנְיָנָא. 'עַד שְׂיִיאֵמֵר: יֵישׁ לֹ בְּיַדִּי. אִם אָמֵר יֵישׁ לֹ בְּיַדִּי – מְקַדְשֶׁת וְאִם לֹא – אֵינָהּ מְקַדְשֶׁת.

ו. 'על מִנַּת שְׂאֵרְאָד מֵאֲתִים זֹזוּ, אִם הָרְאָה עַל הַשְּׁלַחֵן – אֵינָהּ מְקַדְשֶׁת, שְׁלֹא אָמֵר לְהִרְאוֹתֵן אֵלָא מִשְׁלֹ. 'על מִנַּת שְׁיִישׁ לִי בֵּית בּוֹר עֶפְרָ' – הָרִי זֹ מְקַדְשֶׁת, שְׁמָא יֵישׁ לֹ בְּסוּף הָעוֹלָם. 'על מִנַּת שְׁיִישׁ לִי בֵּית בּוֹר בְּמִקּוּם פְּלוֹנִי, אִם יֵישׁ לֹ בְּאֹתוֹ מִקּוּם – מְקַדְשֶׁת, וְאִם לֹא – אֵינָהּ מְקַדְשֶׁת. 'על מִנַּת שְׂאֵרְאָד בֵּית בּוֹר עֶפְרָ, אִם הָרְאָה בְּבִקְעָה – אֵינָהּ מְקַדְשֶׁת, שְׁלֹא אָמֵר לְהִרְאוֹת אֵלָא מִשְׁלֹ.

ז. 'על מִנַּת שְׂיִרְצָה פְּלוֹנִי, אִף עַל פִּי שְׂאֵמֵר 'אֵינִי רוֹצֵה' – מְקַדְשֶׁת, שְׁמָא יִרְצָה לְאַחַר שְׁעָה. 'עַד שְׂיִיאֵמֵר רוֹצֵה אֲנִי, אִם אָמֵר 'רוֹצֵה אֲנִי' – מְקַדְשֶׁת. וְאִם לֹא – אֵינָהּ מְקַדְשֶׁת. עַל מִנַּת שְׂיִרְצָה אֲבָא, אִף עַל פִּי שְׁלֹא רְצָה הָאֵב – הָרִי זֹ מְקַדְשֶׁת,

שָׁמַא יִתְרַצָּה הָאֵב לְאַחַר שְׁעָה. מֵת הָאֵב - מְקַדְּשֵׁת, שָׁמַא
נִתְרַצָּה הָאֵב שְׁעָה אַחַת לְפָנָי מִיִּתְתּוֹ. מֵת הַבֵּן, זֶה הָיָה מַעֲשֵׂה
וּבָאוּ וְלָמְדוּ אֶת הָאֵב שֵׁיִאֵמַר 'אֵינִי רוֹצֶה'.

ח. כָּל תְּנָאֵי שְׁיִישׁ בּוֹ מַעֲשֵׂה בִתְחִלָּתוֹ - תְּנָאוּ בְּטַל. בִּיצֵד?
'הֲרִינִי חוֹלְצֵךְ עַל מְנַת שְׁיִרְצָה אֲבָא', אִף עַל פִּי שְׁלֵא רָצָה
הָאֵב - הָרִי זֶה מְקַדְּשֵׁת. 'הֲרִינִי בּוֹעֵלְךְ עַל מְנַת שְׁיִרְצָה אֲבָא',
אִף עַל פִּי שְׁלֵא רָצָה הָאֵב - מְקַדְּשֵׁת. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֱלֵעָזָר
אוֹמֵר מִשּׁוּם רַבִּי מֵאִיר: רָצָה הָאֵב - מְקַדְּשֵׁת. לֹא רָצָה - אֵינָה
מְקַדְּשֵׁת, שְׁלֵא הִיְתָה בְּעִילָה אֱלֵא מִחֲמַת תְּנָאֵי הֲרֵאֲשׁוֹן. כָּלֵל
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֱלֵעָזָר: כָּל תְּנָאֵי שְׁאֲפָשֵׁר לַעֲשׂוֹת בָּהּ
וּבְשִׁלּוּחָהּ, וְהִתְנָה עִמָּה - תְּנָאוּ קָיָם. וְכֵל תְּנָאֵי שְׁאֵי אֲפָשֵׁר
לַעֲשׂוֹת אֱלֵא בְּגוּפָהּ, וְהִתְנָה עִמָּה - תְּנָאוּ בְּטַל. בִּיצֵד? 'הֲרִינִי
מְגַרְשֵׁךְ עַל מְנַת שְׁיִרְצָה אֲבָא', רָצָה הָאֵב - מְגַרְשֵׁת, וְאִם לֹא
- אֵינָה מְגַרְשֵׁת. 'הֲרִינִי מְקַדְּשֵׁךְ עַל מְנַת שְׁיִרְצָה אֲבָא', רָצָה
הָאֵב - מְקַדְּשֵׁת. לֹא רָצָה הָאֵב - אֵינָה מְקַדְּשֵׁת.

ט. 'עַל מְנַת שְׁאִם מָתִי לֹא תִהְיֶה זְקוּקָה לְיָבִם' - הָרִי זֶה מְקַדְּשֵׁת
וּבְטַל תְּנָאוּ, שְׁהִתְנָה עַל מַה שְׁכַתּוּב בַּתּוֹרָה, וְכֵל הַמִּתְנָה עַל

לח _____ שעורים יומיים לימי שבוע פרשת וישב תשע"ה

מה שכתוב בתורה – תנאו בטל. 'על מנת שאין ליד עלי שאר כסות ועונה' – הרי זו מקדשת, ותנאו קים. זה הכלל: כל המתנה על מה שכתוב בתורה בדבר שהוא של ממוז – תנאו קים, בדבר שאינו של ממוז – תנאו בטל.

י. 'על מנת שאני עשיר, אין אומרים פעשיר שבפעשירים, אלא כל שבני עירו קורין בן. 'על מנת שאני תלמיד חכם, אין אומרים בשמעון בן עזאי, ולא בשמעון בן זומא, אלא כל שבני עירו קורין בן. 'בדינר זה של כסף, ונמצא של זהב – אינה מקדשת. ביצד יעשה? יפלנו הימנה, ויחזר ויתנו לה, ויאמר: 'הרי את מקדשת לי.'

יהודי יקר!

בקביעות של כמה דקות ביום אתה יכול לזכות ללמוד את כל ששה סדרי התוספתא!!!